

Keuzedeel mbo

Bewegen in de buurt

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0230

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport

Gevalideerd door: Sectorkamer Zorg, welzijn en sport

Op: 26-11-2015

1. Algemene informatie

D1: Bewegen in de buurt

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Dit keuzedeel is ontwikkeld in samenwerking met werkveld en onderwijs.

Het keuzedeel biedt een verdieping om sport en bewegen in te zetten als middel om sociale en maatschappelijke doelstellingen in de buurt of wijk te realiseren, samen met de betrokken doelgroep(en) en samen met diverse (maatschappelijke) organisaties, gemeente, politie/wijkagent, sportverenigingen en evt. woningbouwcorporaties.

In 2010 formuleerde de MO-groep haar visie op de rol van sport en bewegen in het welzijnswerk als volgt: "De welzijnsbranche is daarom dé sport- en beweegregisseur voor de kwetsbare groepen in onze samenleving. Waar kan wordt aansluiting gezocht met de bestaande infrastructuur." (bron: Sport, bewegen en welzijn, MO-groep, Utrecht 2010)

Bij het inzetten van sport en bewegen om sociale en maatschappelijke doelstellingen te realiseren gaat het om een grote verscheidenheid aan doelgroepen en een grote diversiteit aan sociale en maatschappelijke doelstellingen. In dit keuzedeel is niet specifiek aangegeven met welke doelgroep(en) de beginnend beroepsbeoefenaar werkt. Evenmin is aangegeven aan welke doelstellingen wordt gewerkt. De specifieke inkleuring kan door het onderwijs in overleg met het regionale werkveld worden ingekleurd.

Bij sociale en maatschappelijke doelstellingen voor sport en bewegen voor sociaal werk kan gedacht worden aan het volgende:

- tegengaan van eenzaamheid;
- tegengaan van overlast van hangjongeren;
- vergroten van de sociale cohesie in de buurt;
- activering van inactieve bewoners;
- vrijwilligerswerk als opstap naar betaald werk;
- zelfstandig blijven wonen van ouderen;
- terugdringen van sociale uitsluiting.

Het signaleren van maatschappelijke vraagstukken en het benutten van kansen voor interventies is van essentieel belang voor het sociaal werk. In het kwalificatiedossier Sociaal werk is opgenomen dat de sociaal werker contact legt met de doelgroep en deze opzoekt in de sociale context om (latente) vragen en behoefte te achterhalen. In dit keuzedeel wordt ervan uitgegaan dat de beginnend beroepsbeoefenaar voldoende bekwaam is om zijn signalerende rol te vervullen.

In dit keuzedeel wordt gesproken van 'erkende' of 'kansrijke' beweegprogramma's (interventies). Hiermee is bedoeld dat er gebruik wordt gemaakt van bijvoorbeeld interventies die zijn opgenomen in de Interventiedatabase Gezond en Actief Leven. De Interventiedatabase Gezond en Actief Leven is een gezamenlijk initiatief van Nederlands Instituut voor Sport en Beweging (NISB) en RIVM Centrum Gezond Leven (CGL) in samenwerking met Trimbos-instituut. In de database zijn actuele leefstijlinterventies opgenomen die in Nederland beschikbaar zijn. Zie: <http://www.loketgezondleven.nl/interventies/i-database/> Informatief is ook <http://www.nisb.nl/themadossiers.html>

Relevantie van het keuzedeel

Dit keuzedeel is een verdieping op het gebied van sport en bewegen als middel om sociale en maatschappelijke doelstellingen te realiseren. De sociale sector speelt een belangrijke rol als het gaat om sociale en maatschappelijke doelstellingen voor kwetsbare groepen waarbij sport en bewegen als interventie wordt ingezet. Deze rol wordt versterkt door koppelingen met andere maatschappelijke organisaties te maken. De sociale sector is bij uitstek toegerust om de rol van regisseur van interventies op zich te nemen.

Beschrijving van het keuzedeel

D1: Bewegen in de buurt

Dit keuzedeel biedt een verdieping om sport en bewegen in te zetten als middel om sociale en maatschappelijke doelstellingen in de buurt of wijk te realiseren, samen met de betrokken doelgroep(en) en samen met ketenpartners als (buurt)organisaties, gemeente, politie/wijkagent, sportverenigingen en evt. woningbouwcorporaties.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verdiepend

2. Uitwerking

D1-K1: Initiëren en uitvoeren van buurtinterventies op het gebied van sport en bewegen

Complexiteit

Het initiëren en uitvoeren van buurtinterventies* op het gebied van sport en bewegen vraagt van de beginnend beroepsbeoefenaar brede specialistische kennis van sport en bewegen als middel om sociale en maatschappelijke doelstellingen te realiseren. Het vraagt ook kennis en vaardigheden om mogelijkheden met betrekking tot buurtinterventies te signaleren en deze mogelijkheden te realiseren, verbindingen te leggen tussen diverse actoren en hen te enthousiasmeren en activeren. De beginnend beroepsbeoefenaar maakt hierbij gebruik van standaardwerkwijzen, combinaties van standaardwerkwijzen alsook van werkwijzen/interventies die hij passend maakt voor de betreffende doelgroep en de lokale situatie.

*In dit keuzedeel is voor de leesbaarheid gekozen voor gebruik van het begrip buurt. Dit kan ook gelezen worden als wijk of gebied.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig aan het initiëren en opstellen van een werkplan op het gebied van sport en bewegen. Hij betreft daarbij collega's, professionals, vrijwilligers en de doelgroep, met wie hij samenwerkt. Hij is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de taken die hij uitvoert, zijn aandeel in de samenwerking met anderen en het opleveren en uitvoeren van plannen/een werkplan. Hij kan bij bijzonderheden altijd terugvallen op zijn leidinggevende. Hij verantwoordt zijn werkzaamheden aan zijn leidinggevende en opdrachtgever.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basiskennis van (regionale) subsidieregelingen op het gebied van sport en bewegen
- heeft basiskennis van de structuur en werkwijze van sportverenigingen (vrijwilligersorganisatie)
- heeft basiskennis van vereiste vergunningen voor het organiseren van sport/bewegevenementen
- heeft brede, gespecialiseerde kennis van beweeginterventies in relatie tot specifieke doelgroepen in de buurt
- heeft brede, gespecialiseerde kennis van 'erkende' en 'kansrijke' beweeginterventies en buurtinterventies in relatie tot zijn werkzaamheden
- heeft brede, specialistische kennis van mogelijkheden om sport/bewegen door doelgroep(en) te stimuleren en te faciliteren, waaronder begeleidingsmethodieken en mogelijkheden van social media en apps
- heeft brede, specialistische kennis van sport/bewegen als middel tot het realiseren van sociale en maatschappelijke doelstellingen w.o. activering, participatie, preventie c.q. regulering van overlast en agressie
- heeft kennis om (potentiële) deelnemers aan beweeginterventies door te verwijzen naar relevante organisaties, zoals sportverenigingen of huisarts
- heeft kennis van de persoonlijke en maatschappelijke betekenis van sport
- heeft kennis van de regionale sociale kaart
- heeft kennis van de relatie sport/bewegen en gezondheid (fysiek en mentaal)
- heeft kennis van kennisinstituten en informatiebronnen op het gebied van sport/bewegen in de buurt
- heeft kennis van landelijk, regionaal en lokaal beweegbeleid
- heeft kennis van sociale en fysieke veiligheid in sport/beweegsituaties en de mogelijkheden om risico's te beperken
- heeft kennis van trends en ontwikkelingen op het gebied van sport en bewegen in relatie tot zijn werkzaamheden
- kan bewegingsactiviteiten organiseren
- kan doelgroepen activeren tot deelname aan sport/beweegactiviteiten
- kan doelstellingen formuleren voor beweeginterventies en resultaten monitoren
- kan een bijdrage leveren aan het verantwoorden van beweeginterventies in relatie tot gestelde sociale en maatschappelijke doelstellingen
- kan een netwerk opbouwen en onderhouden op het gebied van sport/bewegen
- kan kansen voor de aanpak van sociale en maatschappelijke doelen vertalen naar passende beweeginterventies
- kan omgaan met weerstanden
- kan samenwerken met ketenpartners (waaronder vertegenwoordigers van buurtorganisaties, gemeente, sportverenigingen, sportprofessionals en onderwijs)
- kan verbindingen leggen tussen (potentiële) ketenpartners en belanghebbenden in het werkplan resp. in buurtinterventies

D1-K1-W1: Brengt kansen voor sport/bewegen in kaart

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar verzamelt informatie over de lokale situatie en de kansen voor en mogelijkheden van sport/beweegactiviteiten als middel om sociale en maatschappelijke doelstellingen te realiseren. Hij analyseert verkregen gegevens en wint in voorkomende situaties aanvullende informatie in. Hij betreft doelgroep(en), ketenpartners en vrijwilligers bij het verzamelen van informatie en de analyse van de resultaten.

D1-K1-W1: Brengt kansen voor sport/bewegen in kaart

Resultaat

Een analyse die de kansen en mogelijkheden aangeeft voor interventies op het gebied van sport en bewegen.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- gebruikt diverse informatiebronnen om informatie te verzamelen;
- sluit effectief aan bij beleid op landelijk respectievelijk regionaal en lokaal niveau;
- maakt effectief gebruik van subsidieregelingen op landelijk, dan wel regionaal en/of lokaal niveau);
- betreft betrokkenen actief bij het verzamelen van informatie en de analyse van de resultaten;
- analyseert de verworven informatie systematisch;
- sluit effectief aan op bestaande voorzieningen.

De onderliggende competenties zijn: Relaties bouwen en netwerken, Analyseren, Onderzoeken, Vakdeskundigheid toepassen

D1-K1-W2: Maakt een werkplan sport/bewegen en coördineert de uitvoering

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar zet op basis van de analyse mogelijke acties op een rij. Hij betreft daarbij doelgroep(en) en ketenpartners en enthousiasmeert hen om bij te dragen aan opzet en uitvoering van het werkplan. Samen met betrokkenen formuleert hij doelstellingen en acties en werkt deze uit in een werkplan. Na instemming van het plan door betrokkenen maakt hij het plan bekend bij de doelgroep(en) en andere belanghebbenden. Vervolgens coördineert hij de uitvoering van het werkplan, waarbij hij de uitvoering monitort en waar nodig bijstuurt.

Resultaat

Een werkplan dat aansluit bij de gestelde doelstellingen, de doelgroep en de lokale situatie. De uitvoering van het werkplan is effectief gecoördineerd.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- draagt actief ideeën aan over een mogelijke invulling van het werkplan;
- stemt effectief af met betrokkenen;
- betreft anderen op enthousiaste en inspirerende wijze bij het opstellen, presenteren en uitvoeren van het werkplan;
- houdt rekening met geldende wet- en regelgeving;
- zorgt voor een effectieve uitvoering van het werkplan.

De onderliggende competenties zijn: Overtuigen en beïnvloeden, Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren, Vakdeskundigheid toepassen

D1-K1-W3: Evalueert het werkplan sport/bewegen

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar evalueert de uitvoering van het werkplan met betrokkenen. Hij verzamelt relevante gegevens over de effecten van de interventie/het werkplan, de financiële situatie en de klanttevredenheid. Met betrokkenen trekt hij conclusies over resultaat en uitvoering van het werkplan. Hij schrijft een (eind)evaluatieverslag en doet daarin voorstellen het optimaliseren van het huidige traject en een eventueel vervolgetraject.

Resultaat

Het werkplan is op effectieve wijze met alle betrokkenen geëvalueerd. Er zijn aanbevelingen geformuleerd voor het optimaliseren van het traject en een eventueel vervolgetraject.

Gedrag

D1-K1-W3: Evalueert het werkplan sport/bewegen

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- verzamelt actief en doelgericht informatie;
- toont interesse en begrip voor de standpunten van anderen;
- relateert conclusies aan optimalisatie van het traject dan wel een evt. vervolgtraject;
- werkt conform de voorschriften en procedures van de organisatie.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Onderzoeken, Instructies en procedures opvolgen